

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego
w Częstochowie, w dzielnicy Dźbów w rejonie ulic:
Leśnej, Powstańców Warszawy, Malowniczej i granicy miasta

SPIS TREŚCI:

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu. _____	2
2. Powiązania z innymi dokumentami. _____	2
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy. _____	2
4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu. _____	2
5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu. _____	3
5.1. ogólna charakterystyka. _____	3
5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze. _____	4
5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe. _____	8
5.4. Powietrze. _____	8
5.5. Hałas. _____	8
5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne. _____	10
5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony. _____	10
6. Ocena stanu środowiska. _____	10
7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. _____	10
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. _____	11
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, _____	11
9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy. _____	11
9.2. Poziom regionalny. _____	12
10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska. _____	13
10.1. Różnorodność biologiczna. _____	14
10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi. _____	15
10.3. Woda. _____	15
10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne. _____	15
10.5. Powierzchnia ziemi i gleby. _____	15
10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz. _____	15
11. Oddziaływania skumulowane. _____	14
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. _____	15
13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie. _____	16
14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko. _____	16
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym. _____	17
16. Wykorzystane materiały: _____	21

1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu.

Podstawowym zadaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem wielu uwarunkowań i aspektów - w tym również celów środowiskowych tj.:

- ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrona środowiska kulturowego,
- ochrona dóbr materialnych,
- racjonalne kształtowanie przestrzeni publicznych,
- zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Podjęcie prac nad planem miejscowym nastąpiło ze względu na potrzebę dopuszczenia nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako uzupełnienie istniejącej zabudowy, w odpowiedzi na wnioski mieszkańców.

Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy (uchwała Nr 263.XX.2019 Rady Miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r.) obszar ten został oznaczony jako obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (MNU). Jak wynika z przeprowadzonych analiz, projektowany plan zachowuje zgodność z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy.

2. Powiązania z innymi dokumentami.

Stosownie do art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy sporządzaniu planów miejscowych, wiążące są dla organów gminy ustalenia studium. Natomiast przy sporządzaniu studium uwzględnia się zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania województwa, strategii rozwoju gminy, opracowaniu ekofizjograficznym itp. Plan, którego dotyczy niniejsza prognoza, jest powiązany z założeniami planu zagospodarowania województwa śląskiego i realizuje jego główne założenia w ramach delegacji ustawowej prawa miejscowego.

Powiązania planu w bardziej odległych relacjach dotyczą wielu aktów prawnych oraz dokumentów strategiczno-planistycznych, obowiązujących zarówno na szczeblu krajowym jak i wspólnotowym.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.

Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń planu. Mogą one dotyczyć takich komponentów środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia przewidywanych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i oceny ich oddziaływania na środowisko, a także możliwości realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych znaczących oddziaływań. Ocenę ewentualnych zagrożeń, poszczególnych komponentów środowiska oraz ich analizy jakościowe, oparto m.in. na danych z państwowego monitoringu środowiska.

Określenie skutków środowiskowych następuje w oparciu o obowiązujące plany zagospodarowania, a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub możliwego do uzyskania na podstawie decyzji administracyjnych, rozpoznaje się skutki środowiskowe, których rodzaj i znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Podstawę prawną opracowania stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.), zwana dalej "ustawą".

4. Propozycje przewidywanych metod analizy skutków realizacji projektu.

Monitoring skutków środowiskowych realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może się odbywać w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego

monitoringu środowiska lub też w ramach innych badań prowadzonych przez organy administracji oraz podmioty gospodarcze - jeżeli odnoszą się do przedmiotu i zakresu planu.

Dla poszczególnych elementów środowiska zaproponowano poniższy zakres i metody analizy:

Element środowiska	Metoda	Częstotliwość
Klimat akustyczny.	Sugeruje się analizować hałas w oparciu o mapę akustyczną oraz pomiary hałasu sprawdzające skuteczność zabezpieczeń akustycznych.	Co 5 lat.
Powierzchnia biologicznie czynna.	Analiza ortofotomap i zdjęć satelitarnych. Zaleca się również prowadzić monitoring z wykorzystaniem danych przestrzennych: ewidencja gruntów i budynków, krawędzie ulic zawartych w Systemie Informacji Przestrzennej.	Co 5 lat.
Powietrze (stan zanieczyszczeń).	Analiza wyników uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, monitoring prowadzony przez gminę oraz podmioty gospodarcze, analiza wyników kontroli podmiotów gospodarczych (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska), kontrola systemów grzewczych. Szczególnie istotny dla obszaru opracowania będzie wskaźnik stężenia pyłu PM10.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
Wody powierzchniowe i podziemne (stan zanieczyszczeń).	Analiza monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.	Co rok oraz doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa.
W celu uniknięcia powtarzania monitoringu, zaleca się skorzystanie z już istniejących systemów monitoringu. Powyższe dane oraz raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być gromadzone i przetwarzane w Urzędzie Miasta Częstochowy.		

Ponadto na obszarze opracowania, również należy przeprowadzać:

- monitoring systemów unieszkodliwiania ścieków - raz w roku,
- kontrolę podczyszczania wód opadowych - raz w roku,
- ciągła kontrola systemu gospodarki odpadami.

Skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska i organów administracji. Bardzo ważny jest również udział społeczeństwa, nie tylko w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ale także wobec przypadków naruszenia zasad ochrony środowiska określonych w planie. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być również przeprowadzane przez organy administracji samorządowej. Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się po jego uchwaleniu w miarę wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią.

5. Stan środowiska obszaru objętego ustaleniami projektu.

5.1. Ogólna charakterystyka.

Położenie miasta	Północna część województwa śląskiego, na styku trzech mezoregionów geograficznych – Wyżyny Częstochowskiej, zwanej potocznie Jurą, Obniżenia Górnej Warty oraz Wyżyny Wieluńskiej. Mezoregiony te należą do podprowincji – Wyżyny Śląsko-Krakowskiej.
Położenie obszaru względem miasta	Południowo zachodnia część podmiejska.
Powierzchnia	Okolo 6 ha
Poziom terenu	w granicach 255-257 m.n.p.m.
Ukształtowanie terenu	Ogólnie płaskie, zmienione antropogenicznie.
Stan użytkowania i zagospodarowania	Tereny mieszkaniowe.
Najbliższe otoczenie	Tereny otwarte i rolnicze.
Dostępność układu komunikacyjnego	Droga gminna - ul. Karpacka

Rys.: zdjęcie lotnicze - teren objęty planem wraz z najbliższym otoczeniem.

5.2. Uwarunkowania naturalne i przyrodnicze.

5.2.1. Budowa geologiczna.

Terytorium miasta wchodzi w skład monokliny śląsko-krakowskiej, znajduje się na jej południowo-wschodnim krańcu, w pobliżu granicy z niecką nidziańską. Obszar miasta jest zróżnicowany geologicznie, wierzchnia część to osady polodowcowe: żwiry, piaski, gliny, zaś głębsza to wapień z okresu górnej jury. Jurę górną reprezentują skały węglanowe oksfordu. Starsze ogniwo budują wapień scyfiowe z przeławieniami margli - warstwy przedziszowskie. Dolinę holoceniową Warty budują dwa piaszczyste poziomy terasowe. W obrębie dolin dopływów tej rzeki, piaszczysta jest wyższa (1,5 - 2,5 m nad poziom ciek) terasa, natomiast dno doliny pokrywają namuły.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym, obszar objęty planem jest położony w większości na utworach piaszczystych w stropie luźnych. Pomimo dobrego piaszczystego podłoża, warunki geotechniczne dla posadowienia zabudowy są ogólnie sklasyfikowane jako złe, ze względu na wody gruntowe w dnie doliny rzecznej (do 1 m p.p.t.). Nie stanowi to jednak znaczącej przeszkody w lokalizacji niewielkich obiektów budowlanych – w ramach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Rys.: budowa geologiczna

5.2.1. Warunki hydrogeologiczne.

Miasto znajduje się w obrębie trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych:

- GZWP nr 325 – Częstochowa Zachód,
- GZWP nr 326 – Częstochowa Wschód,
- GZWP nr 327 – Lubliniec- Myszków.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu GZWP nr 327 Lubliniec – Myszków, którego zasobność przewyższa potrzeby eksploatacyjne. W dokumentacji tego zbiornika brak jest wyznaczonych obszarów ochronnych. Nie zaproponowano również żadnych zakazów, nakazów i ograniczeń w celu ochrony wód podziemnych zaliczonych do zbiornika.

Przedmiotowy obszar znajduje się w sąsiedztwie wód powierzchniowych, w tym regionu wodnego Warty. Jest to uwarunkowanie istotne z uwagi na funkcjonowanie lokalnych cieków wodnych, w tym jako powiązanie pomiędzy terenami czynnymi przyrodniczo.

5.2.2. Warunki hydrograficzne.

W granicach opracowania nie występują cieki wodne, lecz w jego biskim sąsiedztwie przepływa rzeka Konopka, która ma ujście w rzece Stradomce. Z uwagi na projektowane ustalenia planu i istniejący stan zagospodarowania należy uznać, że prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe będzie niewielkie. Istnieje jednak możliwość incydentalnych oddziaływań, w wyniku działań wykraczających poza zdolność regulacyjną planu miejscowego oraz niezgodnych z prawem, tj. nielegalny zrzut nieczystości i odpadów. Ustalenia projektu miejscowego planu należy skonfrontować odpowiednio z uwarunkowaniem, jakim jest położenie w zasięgu doliny rzecznej – zgodnie z oznaczeniem w opracowaniu ekofizjograficznym.

5.2.3. Warunki glebowo-rolnicze.

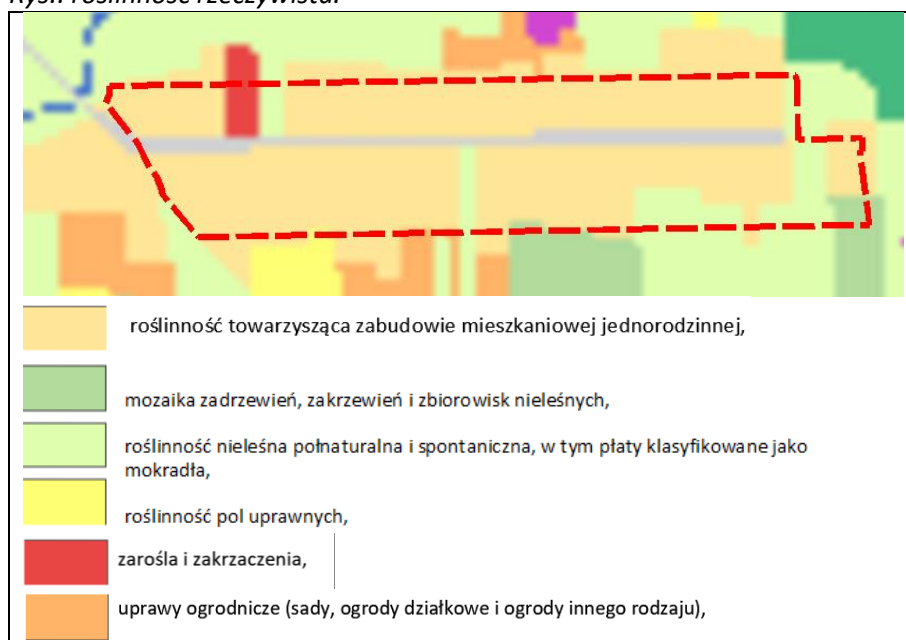
Obszar objęty zmianą planu należy postrzegać jako zagospodarowany z wyjątkiem niewielkich luk w zabudowie. Naturalna pokrywa glebowa została tu przekształcona lub usunięta. Obszary o znacznych przekształceniach antropogenicznych są nieregularne – powstałe w wyniku realizacji obiektów budowlanych, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zniszczenie pokrywy glebowo-roślinnej w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi stanowi trwałą formę degradacji struktury ekologicznej. W omawianym przypadku degradacja ta nastąpiła w umiarkowanej skali. Oprócz technicznego zaburzenia szaty roślinnej i gleby, powierzchnie zabudowane i zdewastowane są źródłem różnorodnych uciążliwości na przyległych terenach i przyczyną zaburzenia ich struktury ekologicznej. Głównymi przyczynami degradacji gleb są skażenia komunikacyjne, przedostające się do gleby przez powietrze lub za pośrednictwem wody. Zanieczyszczenie gleb jest również wynikiem emisji pyłów pochodzących ze spalania paliw stałych do ogrzewania budynków oraz transportu kołowego.

5.2.4. Warunki przyrodnicze.

Flora

Obszar opracowania leży w rejonach przekształconych w wyniku działań człowieka, w sposób infrastrukturalny i mieszkaniowy. Dużą część obszarów zieleni stanowi zieleń porolnicza z luźnymi zadrzewieniami i przydomowa - której skład gatunkowy jest zróżnicowany ale trudny do określenia. Brak jest zespołów o specyficznych walorach i szczególnie podwyższonej bioróżnorodności. Skład gatunkowy zadrzewień to przeważnie: akacja, wierzba, klon jesionolistny, klon pospolity, brzoza brodawkowata, robinia biała, jarząb pospolity i bez czarny. W ocenie ogólnej obszar planu charakteryzuje się niewielką wartością ekologiczną.

Rys.: roślinność rzeczywista.

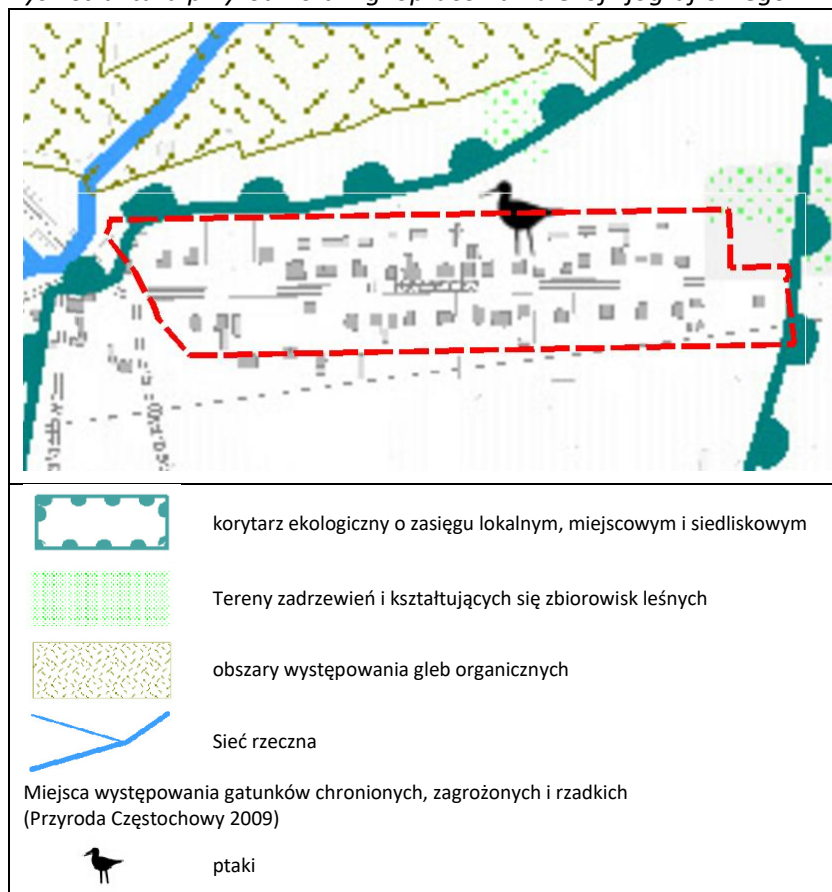

Fauna

Fauna występująca na przedmiotowych terenach, to zwykle pospolite gatunki żerujące na terenach ekstensywnej zabudowy, gdzie bardzo często ogrody i sady są wykorzystywane jako siedliska. Najczęściej widuje się ptaki, które korzystają z pokarmu naturalnego (nasiona drzew, krzewów i roślin zielnych, owady, gryzonie) lub są dokarmiane, celowo lub przypadkowo, przez ludzi. Można tu wymienić kilka typowych gatunków, tj. modraszka, wróbel, jezyk, jaskółka, gołąb miejski, kawka, pustułka.

Ponadto należy wymienić różne gatunki zwierząt lądowych. Są to na ogół niewielkie ssaki tj. krety, jeże, ryjówki oraz kilka gatunków gryzoni. Szczególnym terenem pod względem występowania małej fauny lądowej są tereny doliny rzecznej leżące poza obszarem opracowania, zwłaszcza w rejonie rz. Konopki i jej dopływu – rz. Sobuczyny, gdzie liczebność osobników może być wyraźnie większa. W ostatnich latach na terenach zurbanizowanych można zaobserwować częste występowanie zwierząt dla których bliskość intensywnych zbiorowisk ludzkich wiąże się z szeroką dostępnością pożywienia. Ptaki wykorzystują ten teren częściej w celu zyskania pożywienia lub krótkiego odpoczynku niż w celach lęgowych. Wzdłuż ww. doliny rzecznej poza obszarem opracowania najprawdopodobniej występują gatunki płazów i ptaków wodno-błotnych.

Rys.: struktura przyrodnicza wg. opracowania ekofizjograficznego.

Na powyższym rysunku z opracowania ekofizjograficznego wykazano, że na obszarze planu nie występują rzadkie i chronione gatunki fauny. Natomiast gatunki te mogą występować w obszarach sąsiadujących z granicą opracowania od strony północnej, gdzie występuje dolina rzeki Konopki. Dolina stanowiąca część korytarza ekologicznego może być istotnym elementem w regionalnej migracji tych gatunków.

5.2.5. Warunki klimatyczne.

Częstochowa leży w strefie klimatu umiarkowanego. Średnio na dobę przypadają 4 godziny z bezpośrednim promieniowaniem słonecznym. W przebiegu rocznym największe usłonecznienie obserwuje się w czerwcu, ze względu na największą długość dnia.

W Częstochowie niewiele jest dni bezwietrznych. Okresy ciszy w skali roku stanowią średnio 9,2%.

Przeważają tu wiatry zachodnie – 18% i południowo-zachodnie – 18,2%. Jednocześnie osiągają one z tych kierunków największe prędkości – 2,2 m/s. Najrzadziej występują wiatry północne – 7,7% i północno-wschodnie – 7,4%.

Średnia temperatura i opady dla Częstochowy													
Miesiąc	Sty	Lut	Mar	Kwi	Maj	Cze	Lip	Sie	Wrz	Paź	Lis	Gru	Roczna
Średnie maksymalne temperatury [°C]	-1	1	6	14	20	23	24	23	18	12	3	1	12
Średnie dobowe temperatury [°C]	-5	-4	2	9	12	17	18	17	14	9	1	-2	7
Średnie minimalne temperatury [°C]	-9	-6	-1	3	7	11	12	10	8	5	-1	-3	3
Opady [mm]	35	32	33	39	69	80	86	75	48	40	41	37	615

Źródło: „<http://pl.allmetsat.com>”

W obszarze opracowania warunki mikroklimatyczne są typowe dla terenów zurbanizowanych. Najczęściej są odczuwalne miejscowo poprzez zmniejszoną wilgotność i wyższą temperaturę w porze letniej, przy czym

obniżenie terenu i sąsiedztwo dolin rzecznych może powodować okresowo zastoiska mgieł – zwłaszcza w porze jesienno-zimowej.

5.3. Walory krajobrazowe i wartości kulturowe.

Krajobraz w rejonie obszaru opracowania jest krajobrazem kulturowym, podmiejskim, ukształtowanym w sposób różnorodny na przestrzeni wielu lat, w oparciu różne trendy architektoniczne. Rzeźba terenu jest tu mało urozmaicona. Występują tu zieleń przydomowa urządzona, zieleń nieurządzona i pozostałości gruntów rolnych. Część gruntów wciąż funkcjonuje jako tereny upraw ogrodniczych z towarzyszącą zabudową. Brak jest zabytków nieruchomych i dóbr kultury współczesnej. Obszar opracowania wykazuje tendencję do nieznacznych uzupełnień struktury w kierunku mieszkalnictwa – czyli funkcji dominującej w stanie obecnym.

Poniższa tabela zawiera przykładowe miejsca charakteryzujące sposób zagospodarowania rejonu, w którym znajduje się obszar opracowania.

	ul. Karpacka – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.
	Rejon ul. Karpackiej i ul. Lodowej – widok na dolinę rzeki Konopki, wraz z jej obudową biologiczną, stanowiącą korytarz ekologiczny o zasięgu lokalnym.
	ul. Ozonowa – widok na tereny porolnicze, wraz z luźnymi zadrzewieniami.

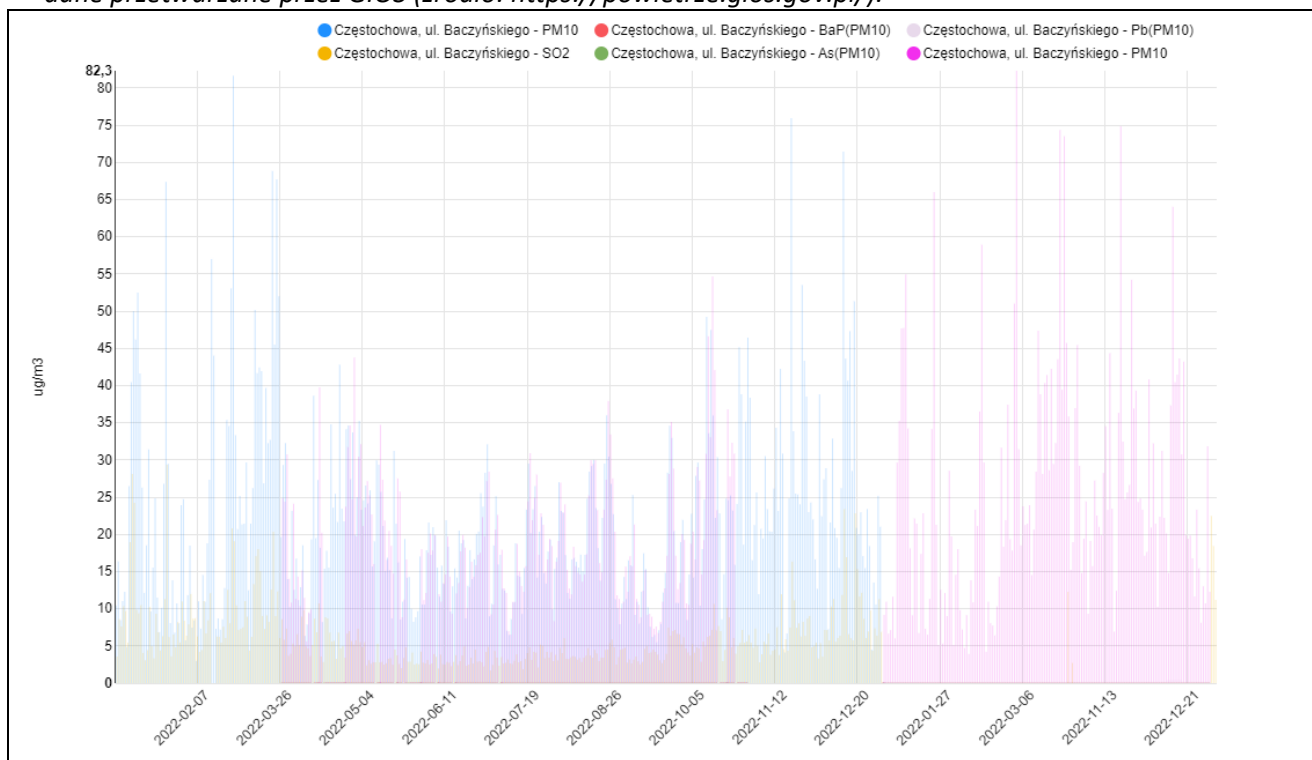
5.4. Powietrze.

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń gazowych w mieście są pojazdy samochodowe, zaś na peryferiach również niska emisja pochodząca z indywidualnych źródeł grzewczych. Przemiany gospodarcze oraz zmiany systemu ochrony środowiska w ostatnich latach (między innymi zastosowanie przepisów o dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń, likwidacja lub modernizacja wielu zakładów przemysłowych) wywarły istotny wpływ na stan czystości powietrza w Częstochowie. Występuje jednak również duża koncentracja niskich emitorów (głównie domów jednorodzinnych), co skutkuje wzrostem stężenia zanieczyszczeń pyłowych i gazów w sezonie zimowym.

Na podstawie analizy danych dotyczących zanieczyszczenia powietrza w Częstochowie i w jej rejonie można powiedzieć, że poziom zanieczyszczeń uległ obniżeniu. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją przemysłu w Częstochowie jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. W ramach starań o zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza CO₂ i pyłem zawieszonym, wskazane jest wdrażanie gazu lub innych paliw ekologicznych do indywidualnych systemów grzewczych.

Na obszarach objętych planem wpływ na stan powietrza mają ulice stanowiące zasadniczą obsługę komunikacyjną obszaru. Emitują jednocześnie dwa typy zanieczyszczeń (pyłowe oraz gazowe) ze zmiennym natężeniem – zależnym od dnia tygodnia, pory dnia, pory roku oraz warunków pogodowych. Duże tereny produkcyjne, bazy transportowe i składy, są zlokalizowane w stosunkowo dużej odległości, więc mają nieco mniejsze znaczenie w omawianym aspekcie. Zdecydowanie najbardziej znacząca dla siedzib ludzkich, a więc dla zdrowia organizmów żywych, jest niska emisja z indywidualnych palenisk domowych.

Wykres: stężenia zanieczyszczenia powietrza w 2022 r. na stacji pomiarowej Częstochowa, ul. Baczyńskiego – dane przetworzone przez GIOŚ (źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/>).

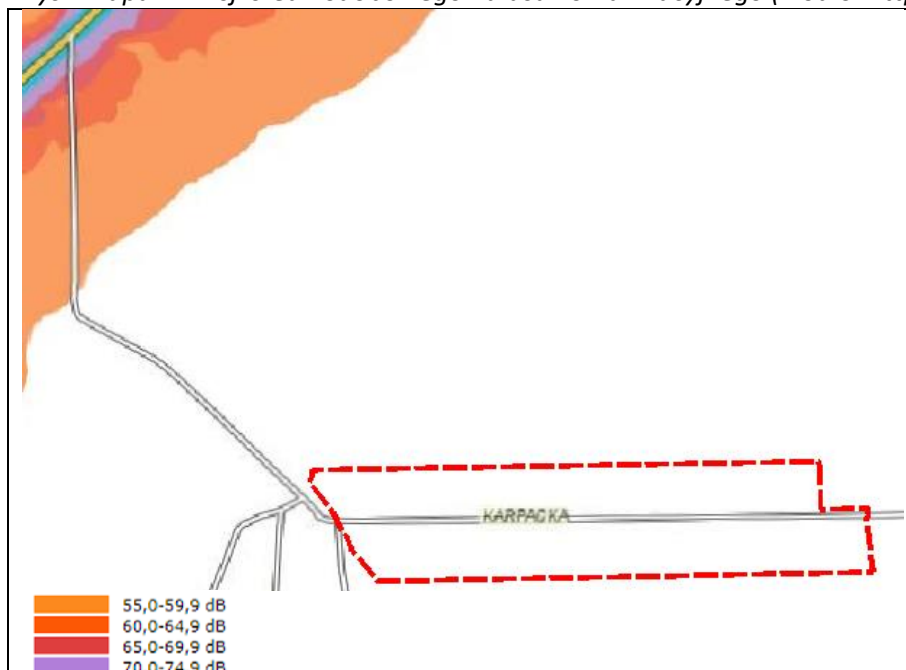

5.5. Hałas.

W najbliższej okolicy obszaru zmiany planu, podstawowym rodzajem hałasu jest hałas komunikacyjny pochodzący przede wszystkim od drogi wojewódzkiej nr 908, czyli ul. Gościnniej. Najbliższe drogi gminne (ul. Karpacka i Ozonowa), charakteryzują się bardzo umiarkowanym oddziaływaniem.

Analiza wykazuje, że immisja od ulicy Gościnniej dochodzi do 75 dB w ujęciu średniodobowym i ulega redukcji do 55 dB w odległości około 300 m od granicy obszaru opracowania. Dlatego na przedmiotowym obszarze nie dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu a w konsekwencji uwarunkowania akustyczne są korzystne dla rozwoju zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi.

Rys.: mapa emisji średniodobowego hałasu komunikacyjnego (źródło: <http://e.czestochowa.pl/>).

5.6. Promieniowanie elektromagnetyczne.

Problem promieniowania elektromagnetycznego na terenie miasta nie jest do końca rozpoznany. Do tej pory przeprowadzono pomiary w kilku wybranych punktach dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia oraz wokół kilku stacji transformatorowych. Badania te miały tylko charakter rozpoznawczy jednak nie wykazywały znacząco negatywnego oddziaływania.

Obecnie w najbliższym otoczeniu obszaru opracowania występują emitory promieniowania elektromagnetycznego, w postaci stacji bazowych telekomunikacji.

5.1. Obszary chronione i wymagające ochrony.

Obszar opracowania leży poza granicami obszarów ochrony przyrody, w tym Natura 2000. Brak jest przesłanek do wystąpienia oddziaływań o zasięgu istotnym dla obszarów chronionych znajdujących się w najbliższym otoczeniu, tj. Park Krajobrazowy Orlich Gniazd którego otulina jest zlokalizowana w odległości nie mniejszej niż 4 km od granic planu. Natomiast w rejonie północnym, wschodnim i zachodnim, w pobliżu granicy opracowania, przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym. Na tych terenach wskazane jest wykluczenie zabudowy a w sąsiedztwie - dobór funkcji możliwie najmniej uciążliwych dla środowiska naturalnego.

6. Ocena stanu środowiska.

Oceny istniejącego stanu środowiska dokonano na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy stanu istniejącego, a także na podstawie programów w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody. Ocena ta wyszczególnia jednocześnie istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Obszar opracowania, jest w znacznym stopniu przekształconym środowiskiem i wykazuje umiarkowaną wartość ekologiczną. W niektórych rejonach posiada uwarunkowania do uzupełnienia istniejącego zespołu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Pod względem bioróżnorodności flory i fauny wyróżniają się nieznacznie nieregularne fragmenty zadrzewień śródpolnych.

Krajobraz w rejonie obszaru opracowania jest krajobrazem kulturowym, podmiejskim, ukształtowanym w sposób różnorodny na przestrzeni wielu lat, w oparciu o różne trendy architektoniczne. Rzeźba terenu jest tu mało urozmaicona. Występują tu zieleń przydomowa urządzona, zieleń nieurządzona i pozostałości gruntów rolnych. Brak jest zabytków nieruchomości i dóbr kultury współczesnej. Obszar opracowania wykazuje tendencję do nieznacznych uzupełnień struktury w kierunku mieszkalnictwa – czyli funkcji dominującej w stanie obecnym. Do zjawisk niekorzystnych można zaliczyć wszelkie obiekty o niskiej estetyce.

Na północy i południu, w najbliższym sąsiedztwie obszaru planu, otwarte tereny porolnicze determinują krajobraz bardziej naturalny. Odejście od użytkowania rolniczego skutkuje stopniowym, naturalnym zalesianiem. Utrzymanie tych terenów poprzez wykluczenie zabudowy w obowiązującym planie, gwarantuje ochronę ciągłości lokalnych korytarzy ekologicznych.

W przypadku stanu sanitarnego powietrza sytuacja w całym województwie śląskim w tym również na omawianym obszarze, ulega nieznacznej poprawie, w porównaniu ze stanem sprzed kilku ostatnich lat. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją lub modernizacją zakładów przemysłowych w Częstochowie, jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. Tym nie mniej, w dalszym ciągu pomiary wykazują okresowo podwyższone stężenia zanieczyszczeń substancjami tj. tlenek azotu. Wobec tego nadal wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do możliwie szerokiego wprowadzenia proekologicznych systemów grzewczych, do ogrzewania zabudowy indywidualnej. Pozwoli to na ograniczenie emisji niskiej, szczególnie uciążliwej w sezonie zimowym głównym źródłem zanieczyszczeń pyłem zawieszonym (PM₁₀, PM_{2,5}) choć ich stężenie średnioroczne spadło w ubiegłym roku do zadowalającego poziomu.

Obszar opracowania mieści się na peryferiach miasta. W najbliższej okolicy obszaru zmiany planu, podstawowym rodzajem hałasu jest hałas komunikacyjny od drogi wojewódzkiej nr 908, czyli ul. Gościnniej. Analiza wykazuje, że immisja od ulicy Gościnniej dochodzi do 75 dB w ujęciu średniodobowym i ulega redukcji do 55 dB w odległości około 300 m od granicy obszaru opracowania. Dlatego na przedmiotowym obszarze nie dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu a w konsekwencji, uwarunkowania akustyczne są korzystne dla rozwoju zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi.

Analizowany obszar, w zależności od specyficznych uwarunkowań lokalnych, posiada potencjał dla zabudowy mieszkaniowej, z ewentualnym niewielkim udziałem usług towarzyszących i nieuciążliwych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy obszaru sformułowano ogólne zalecenia do projektu planu:

- należy ustalić w miarę możliwości wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej,
- ustalić nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami lokalnymi,
- określić pro-ekologiczne zasady odnośnie zaopatrzenia obiektów budowlanych w energię ciepłą oraz odprowadzania ścieków.

7. Prognoza dalszych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Analiza aktualnego zagospodarowania przestrzennego nie wskazuje na możliwość wystąpienia istotnych, negatywnych zmian środowiska w razie nierealizowania projektu zmiany planu miejscowego. Obecnie obszar jest w dużej mierze zainwestowany poprzez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, w formie zwartej zespołu wraz z drogą dojazdową. Uchwalenie planu przede wszystkim umożliwi zabudowę nielicznych luk budowlanych, w odpowiedzi na wnioski mieszkańców. Analiza istniejącego stanu zagospodarowania oraz występujących uwarunkowań wykazała brak przesłanek uniemożliwiających uwzględnienie tych wniosków.

Planowane zmiany sposobu zagospodarowania oscylują jedynie wokół uzupełnienia istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, więc nie będą one znaczące. Brak realizacji projektowanego dokumentu przez kolejne lata, może spowodować pewne problemy i dysfunkcje przestrzenne obszaru, wynikające z braku możliwości realizacji inwestycji, pomimo zgodności z kierunkami zagospodarowania oraz uwarunkowaniami lokalnymi – tj. dostęp do drogi publicznej i otoczenie zwartej zabudowy.

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Na obszarze planu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko. Nie mniej jednak plan w swoich założeniach dopuszcza rozwój zainwestowania na zasadzie uzupełnień i przekształceń istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w obszarach gdzie istnieje względnie spójny zespół zabudowy, wraz z drogą dojazdową.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym.

9.1. Poziom międzynarodowy, wspólnotowy i krajowy.

Normy prawa międzynarodowego:

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości z dnia 13 listopada 1979 r., sporządzona w Genewie.

- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z dnia 9 maja 1992 r., sporządzona w Nowym Jorku.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa z dnia 20 października 2000 r., sporządzona we Florencji.
- Konwencja o różnorodności biologicznej z dnia 5 czerwca 1992 r., sporządzona w Rio de Janeiro.

Zasadniczym dokumentem definiującym cele ochrony środowiska na poziomie wspólnotowym, uwzględniającym normy prawa międzynarodowego, jest VII Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Program ten wyznacza cele i priorytety dla następujących dziedzin ochrony środowiska:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

W projekcie planu powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej. Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt dotyczy zmiany obowiązującego planu jedynie w nielicznych fragmentach w zakresie dopuszczalnego przeznaczenia. Obowiązujący miejscowy plan uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Wyżej wymienione cele ochrony środowiska korelują odpowiednio z ogólnymi celami środowiskowymi.

9.2. Poziom regionalny.

Na szczeblu regionalnym zasadniczymi opracowaniami strategicznymi są:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa śląskiego "2020+" z 29 sierpnia 2016 r.,
- Strategia rozwoju województwa śląskiego "ŚLĄSKIE 2020+",

Dziedzina	Ogólne cele środowiskowe	Sposób uwzględnienia w projekcie planu (opis lub cytaty)
1. Różnorodność biologiczna	Dostosowanie intensywności użytkowania terenu do predyspozycji, odporności i pojemności środowiska: - wyłączenie terenów wrażliwych z form zagospodarowania kolizyjnych z funkcją terenu, - ustalenie przyrodniczych progów chłonności terenów przyrodniczych i pozostałych struktur ochronnych na intensywność antropopresji.	Ustalenie wskaźników zagospodarowania terenu oraz terenów wyłączonych z zabudowy celem uzyskania racjonalnych proporcji pomiędzy obszarem zabudowy a powierzchnią biologicznie czynną.

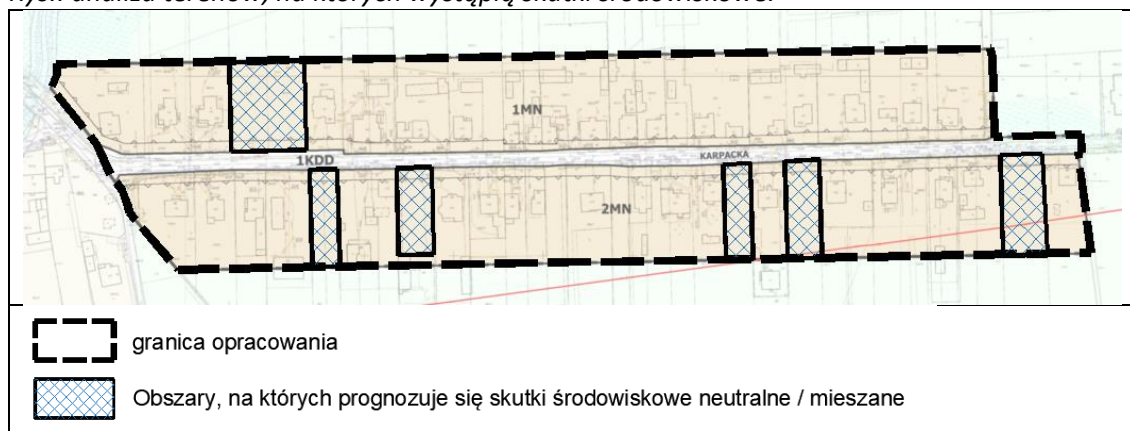
Dziedzina	Ogólne cele środowiskowe	Sposób uwzględnienia w projekcie planu (opis lub cytaty)
2. Woda	Ochrona zasobów poprzez: - zaopatrzenie w wodę, - oczyszczanie ścieków. Utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód. Ochrona i racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych. Zwiększenie retencji wodnej.	Nie dotyczy zmiany planu. W przedmiotowym zakresie zastosowanie mają ustalenia obowiązującego planu.
3. Powietrze i klimat	Poprawa jakości powietrza, spełnienie zwiększanych wymagań norm, całkowita likwidacja emisji substancji niszczących warstwę ozonową.	Nie dotyczy zmiany planu. W przedmiotowym zakresie zastosowanie mają ustalenia obowiązującego planu.
4. Krajobraz	Ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych przed dysharmonijnymi obiektami wysokościowymi i wielkopowierzchniowymi.	Plan ogranicza wskaźnik zabudowy i nakazuje zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, uwzględniając istniejące uwarunkowania.
5. Odpady	Systemowa gospodarka odpadami.	Nie dotyczy zmiany planu. W przedmiotowym zakresie zastosowanie mają ustalenia obowiązującego planu.
6. Zrównoważony rozwój obszarów miejskich	Harmonijny rozwój przestrzenny i gospodarczy. Likwidacja form zagospodarowania konfliktowych z otaczającymi zasobami przestrzeni.	Projekt planu rozwija strukturę funkcjonalno-przestrzenną wzbogacając ją o nowe formy zgodne z ogólną funkcją i specyfiką omawianej części miasta.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania na komponenty środowiska.

W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania określonego w obowiązującym planie, przewiduje się skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie. Skutki te polegają w omawianym przypadku na ustaleniu przeznaczenia terenów, których niewielkie fragmenty pozostają niezagospodarowane.

Obszar zmiany planu jest w większości zabudowany, w związku z czym występują tu obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, które należy w miarę potrzeb utrzymywać i modernizować. Jest przekształcony antropogenicznie, więc posiada możliwości i wskazania do uzupełnienia funkcji zgodnie z uwarunkowaniami lokalnymi. Przemiany te, wzięwszy pod uwagę zapisy planu, nie będą znaczące w aspekcie skutków środowiskowych.

Rys.: analiza terenów, na których wystąpią skutki środowiskowe.

Obszar oznaczony na powyższym rysunku niebieskim kreskowaniem to niezabudowane nieruchomości gruntowe, na których ze względu na zapisy obowiązującego planu niema możliwości realizacji nowej zabudowy. Mimo to, nieruchomości te bywają użytkowane w różny sposób. Ustalenie przeznaczenia dla terenów oznaczonych symbolami 1MN i 2MN, na których znajdują się niezabudowane nieruchomości, będzie zasadniczym skutkiem środowiskowym projektowanego dokumentu.

Dla wyszczególnionych fragmentów terenów o powierzchni łącznej około 0,71 ha, plan ustala obowiązek zapewnienia powierzchni biologicznie czynnej, w wielkości od 40%. Przy założeniu wykorzystania do maksimum powierzchni zabudowy wraz z utwardzeniami, ubytek powierzchni biologicznie czynnej wyniósłby około 0,43 ha. Należy jednak zauważyć, że na ogół powierzchnia zabudowy ustalona w planie nie jest wykorzystywana w pełnym zakresie. Prognozuje się, że w perspektywie kolejnej dekady pod zabudowę może zostać przeznaczona około 80% ww. powierzchni – czyli około 0,34 ha, przy czym cały obszar planu to około 6 ha.

Analizując przedmiotowy projekt stwierdza się, że dopuszczenie możliwości realizacji obiektów budowlanych i infrastruktury nie stanowi znaczącego skutku środowiskowego, ponieważ skala i forma dopuszczalnego zagospodarowania jest nieznacząca i nie odbiega od stanu istniejącego terenów sąsiednich.

Nieznacznie negatywnie ocenia się ubytek powierzchni biologicznie czynnej, jednakże ubytek ten będzie marginalny z uwagi na fakt, że dotyczy przede wszystkim luk budowlanych. Zabudowa tych luk jest odpowiedzią na zamiary inwestycyjne, istotne z punktu widzenia zobiektywizowanych potrzeb społecznych.

Silnym uzasadnieniem dla przyjętych w projekcie dyspozycji planistycznych jest optymalny (pod wieloma względami) dobór lokalizacji dla dopuszczonych funkcji. Obszar opracowania jest środowiskiem półnaturalnym i zubożonym poprzez antropopresję, dlatego wartość ekologiczna obszaru jest ogólnie niska. Natomiast wyposażenie infrastrukturalne przysposobiło niektóre tereny do pełnienia funkcji mieszkaniowych i usługowych. Należy tu wskazać, że racjonalne wykorzystanie infrastruktury, zarówno technicznej jak i komunikacyjnej, dla zaproponowanych w planie funkcji jest wysoce wskazane. Obszar opracowania znajduje się w zasięgu zbiornika wód podziemnych GZWP 327, przy czym w dokumentacji tego zbiornika nie wyznaczono obszarów ochronnych. Uznaje się więc, że potencjalne inwestycje pozostaną bez wpływu na wody podziemne.

Aktualizacja obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania poprzez niniejszą zmianę, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju i w zgodności z zapisami studium, należy tu uznać jako działanie na rzecz rozwiązania problemów i potrzeb społeczności lokalnej. Ocenia się, że ustalenie racjonalnych zasad zabudowy i zagospodarowania terenu będzie miało istotny wpływ na podwyższenie walorów ekonomicznych przestrzeni, a tym samym jakości życia mieszkańców.

Wziąwszy pod uwagę ustalenia projektu zmiany planu, wraz z ustaleniami planu obowiązującego ocenia się, że na omawianym terenie skala i wielkość przedsięwzięcia będzie na poziomie umiarkowanym. Teren posiada szeroki dostęp do infrastruktury technicznej. Z całą pewnością nie wystąpi wykorzystanie zasobów naturalnych. Nie przewiduje się również wpływu na formy ochrony przyrody, jak również na korytarze ekologiczne (regionalne i lokalne). W związku z powyższym, przy dostosowaniu się do zapisów obowiązującego planu, nie przypuszcza się również wystąpienia emisji zagrażającej ludzkiemu zdrowiu. Obowiązkiem każdego jest przestrzeganie zapisów ustawy "prawo ochrony środowiska", określającej m.in.: zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, warunki wprowadzania substancji do środowiska, odpowiedzialność i sankcje w przypadku naruszeń powyższych zasad i warunków. Organem posiadającym narzędzia i kompetencje do kontroli przestrzegania przepisów jest Inspekcja Ochrony Środowiska, która działa w oparciu o ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Kwalifikacja skutków ustaleń planu dla wyszczególnionych fragmentów jest ogólnie neutralna, jedynie w niektórych aspektach nieznacznie pozytywna lub negatywna. Racjonalny rozwój istniejących struktur przestrzennych, a także wykorzystanie ciągów komunikacyjnych i infrastruktury – co jest wysoce wskazane dla funkcjonowania miasta i podnoszenia jego walorów ekonomicznych.

W związku z realizacją ustaleń planu nie przewiduje się tzw. „znaczących” oddziaływań na środowisko, bowiem ustalenia te w większości sankcjonują stan istniejący. Poniższa analiza, mimo wszystko uwzględniła zakres przewidywanych oddziaływań, również o umiarkowanym znaczeniu.

10.1. Różnorodność biologiczna.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy wraz z nieznacznym zwiększeniem powierzchni zabudowy	Ubytek powierzchni biologicznie czynnej	negatywne	bezpośrednie	długoterminowe	nie
Określenie warunków zabudowy, zgodnie z polityką przestrzenną miasta	Podwyższenie standardów zagospodarowania przestrzeni z uwzględnieniem terenów wolnych od zabudowy dla zagospodarowania na cele zieleni przydomowej.	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

10.2. Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy wraz z nieznacznym zwiększeniem powierzchni zabudowy	Podwyższenie walorów ekonomicznych przestrzeni.	Pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

10.3. Woda.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy wraz z nieznacznym zwiększeniem powierzchni zabudowy	Nieznaczące zmniejszenie powierzchni przepuszczalnej.	negatywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

10.4. Powietrze, klimat i środowisko akustyczne.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
---	Brak	---	---	---	---

10.5. Powierzchnia ziemi i gleby.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy wraz z nieznacznym zwiększeniem powierzchni zabudowy	Ubytek powierzchni biologicznie czynnej.	negatywne	bezpośrednie	trwale	tak

10.6. Środowisko kulturowe i krajobraz.

Opis ustalenia lub przeznaczenia	Oddziaływanie	Kwalifikacja oddziaływania	Charakter	Trwałość oddziaływania	Odwracalność zjawisk
Dopuszczenie lokalizacji nowej zabudowy wraz z nieznacznym zwiększeniem powierzchni zabudowy	Uzupełnienie struktury przestrzennej w kontekście otoczenia.	pozytywne	bezpośrednie	trwale	tak
	Racjonalne wykorzystanie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej i podniesienie walorów ekonomicznych przestrzeni	pozytywne	bezpośrednie	długoterminowe	tak

11. Oddziaływania skumulowane.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych nie przewiduje się kumulacji oddziaływań w związku z realizacją zapisów zmiany planu. Przy założeniu, że nowe inwestycje będą zgodne z zapisami planu miejscowego, nie należy się spodziewać znaczącego pogorszenia jakości środowiska.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Środowisko obszaru opracowania oraz jego najbliższego otoczenia cechuje się umiarkowanym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko jako całość oraz na jego poszczególne elementy.

Plan nie zawiera rozwiązań rodzących znaczące skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzegać w pozytywnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących nie jest konieczne w omawianym przypadku. Dokument zawiera niezbędne ustalenia ograniczające, zapobiegające i minimalizujące potencjalnie negatywne skutki polityki przestrzennej. Ustalenia te będą obowiązywały łącznie z innymi ustaleniami obowiązującego planu, dotyczącymi przedmiotowego terenu, w tym również zapobiegającymi potencjalnie negatywnym oddziaływaniom i konfliktom przestrzennym.

W poniższej tabeli wyodrębniono najważniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Elementy środowiska	Ustalenia planu (cytat lub opis ustalenia)
Różnorodność biologiczna	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w granicach 40 %.
	Ustalenie dla terenu drogi publicznej nakazu pozostawienia minimum 10% powierzchni terenu jako biologicznie czynnej.
Zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia ludzi	Wykluczenie z katalogu przeznaczenia usługowego funkcji niepożądanych tj.:
Woda	- obsługa produktów naftowych, - gospodarowanie odpadami.
Środowisko kulturowe i krajobraz	Podwyższenie walorów ekonomicznych przestrzeni oraz walorów użytkowych i standardów zagospodarowania przestrzeni, poprzez dopuszczenie zabudowy luk budowlanych.
	Określenie ustaleń uwzględniających uwarunkowania lokalne, w tym obiekty i tereny sąsiednie.
	Ochrona przed nadmierną intensywnością zabudowy poprzez znaczące ograniczenie wskaźników zagospodarowania terenu zgodnych z polityką przestrzenną miasta, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

13. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie.

Objęty analizą projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi obszaru. W związku z powyższym uznaje się, że sporządzanie rozwiązań alternatywnych do przedmiotowego projektu jest niecelowe.

14. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dyspozycje funkcjonalne terenów, nie przewidują obiektów mogących oddziaływać trans-granicznie na komponenty środowiskowe. W związku z czym nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego, wymagającego wszczęcia procedury przewidzianej w Konwencji z Espoo – potwierdzonej przez ustawę Prawo ochrony środowiska.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Podstawowym zadaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest określenie zasad zagospodarowania terenów, z uwzględnieniem wielu uwarunkowań i aspektów - w tym również celów środowiskowych tj.:

- ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrona środowiska kulturowego,
- ochrona dóbr materialnych,
- racjonalne kształtowanie przestrzeni publicznych,
- zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy.

Podjęcie prac nad planem miejscowym nastąpiło ze względu na potrzebę dopuszczenia nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako uzupełnienie istniejącej zabudowy, w odpowiedzi na wnioski mieszkańców.

Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy (uchwała Nr 263.XX.2019 Rady miasta Częstochowy z dnia 21 listopada 2019 r.) obszar ten został oznaczony jako obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami (MNU). Jak wynika z przeprowadzonych analiz, projektowany plan zachowuje zgodność z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowy.

Stosownie do art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy sporządzaniu planów miejscowych, wiążące są dla organów gminy ustalenia studium. Natomiast przy sporządzaniu studium uwzględnia się zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania województwa, strategii rozwoju gminy, opracowaniu ekofizjograficznym itp. Plan, którego dotyczy niniejsza prognoza, jest powiązany z założeniami planu zagospodarowania województwa śląskiego i realizuje jego główne założenia.

Powiązania planu w bardziej odległych relacjach dotyczą wielu aktów prawnych oraz dokumentów strategiczno-planistycznych, obowiązujących zarówno na szczeblu krajowym jak i wspólnotowym. Prognoza została sporządzona w oparciu o identyfikację, analizę i ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją ustaleń planu. Mogą one dotyczyć takich komponentów środowiska jak: wody powierzchniowe, wody podziemne, powietrze, ukształtowanie terenu i gleba, klimat akustyczny, bioróżnorodność.

W związku z tym zakres przedmiotowego opracowania obejmuje zagadnienia przewidywanych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej i oceny ich oddziaływania na środowisko, a także możliwości realizacji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych, charakteryzujących istniejący stan zasobów środowiska z uwzględnieniem istniejących i przewidywanych znaczących oddziaływań. Ocenę ewentualnych zagrożeń, poszczególnych komponentów środowiska oraz ich analizy jakościowe, oparto m.in. na danych z państwowego monitoringu środowiska.

Określenie skutków środowiskowych następuje w oparciu o obowiązujące plany zagospodarowania, a w przypadku braku planu - w oparciu o stan istniejący. W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania istniejącego, lub możliwego do uzyskania na podstawie decyzji administracyjnych, rozpoznaje się skutki środowiskowe, których rodzaj i znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie.

Podstawę prawną opracowania stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.), zwana dalej "ustawą".

Monitoring skutków środowiskowych realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może się odbywać w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub też w ramach innych badań prowadzonych przez organy administracji oraz podmioty gospodarcze - jeżeli odnoszą się do przedmiotu i zakresu planu. Dla poszczególnych elementów środowiska zaproponowano odpowiedni zakres i metody analizy.

Skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska i organów administracji. Bardzo ważny jest również udział społeczeństwa, nie tylko w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ale także wobec przypadków naruszenia zasad ochrony

środowiska określonych w planie. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być również przeprowadzane przez organy administracji samorządowej. Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się po jego uchwaleniu w miarę wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią.

Oceny istniejącego stanu środowiska dokonano na podstawie opracowania ekofizjograficznego, analizy stanu istniejącego, a także na podstawie programów w zakresie ochrony środowiska i ochrony przyrody. Ocena ta wyszczególnia jednocześnie istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Obszar opracowania, jest w znacznym stopniu przekształconym środowiskiem i wykazuje umiarkowaną wartość ekologiczną. W niektórych rejonach posiada uwarunkowania do uzupełnienia istniejącego zespołu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Pod względem bioróżnorodności flory i fauny wyróżniają się nieznacznie nieregularne fragmenty zadrzewień śródpolnych.

Krajobraz w rejonie obszaru opracowania jest krajobrazem kulturowym, podmiejskim, ukształtowanym w sposób różnorodny na przestrzeni wielu lat, w oparciu różne trendy architektoniczne. Rzeźba terenu jest tu mało urozmaicona. Występują tu zieleń przydomowa urządzona, zieleń nieurzadzona i pozostałości gruntów rolnych. Brak jest zabytków nieruchomych i dóbr kultury współczesnej. Obszar opracowania wykazuje tendencję do nieznacznych uzupełnień struktury w kierunku mieszkalnictwa – czyli funkcji dominującej w stanie obecnym. Do zjawisk niekorzystnych można zaliczyć wszelkie obiekty o niskiej estetyce.

Na północy i południu, w najbliższym sąsiedztwie obszaru planu, otwarte tereny porolnicze determinują krajobraz bardziej naturalny. Odejście od użytkowania rolniczego skutkuje stopniowym, naturalnym zalesianiem. Utrzymanie tych terenów poprzez wykluczenie zabudowy w obowiązującym planie, gwarantuje ochronę ciągłości lokalnych korytarzy ekologicznych.

W przypadku stanu sanitarnego powietrza sytuacja w całym województwie śląskim w tym również na omawianym obszarze, ulega nieznacznej poprawie, w porównaniu ze stanem sprzed kilku ostatnich lat. Spowodowane jest to w dużym stopniu regresją lub modernizacją zakładów przemysłowych w Częstochowie, jak i całym powiecie częstochowskim oraz inwestycjami ekologicznymi prowadzonymi na tym terenie. Tym nie mniej, w dalszym ciągu pomiary wykazują okresowo podwyższone stężenia zanieczyszczeń substancjami tj. tlenek azotu. Wobec tego nadal wskazane jest podejmowanie działań zmierzających do możliwie szerokiego wprowadzenia proekologicznych systemów grzewczych, do ogrzewania zabudowy indywidualnej. Pozwoli to na ograniczenie emisji niskiej, szczególnie uciążliwej w sezonie zimowym głównym źródłem zanieczyszczeń pyłem zawieszonym (PM10, PM2,5) choć ich stężenie średnioroczne spadło w ubiegłym roku do zadowalającego poziomu.

Obszar opracowania mieści się na peryferiach miasta. W najbliższej okolicy obszaru zmiany planu, podstawowym rodzajem hałasu jest hałas komunikacyjny od drogi wojewódzkiej nr 908, czyli ul. Gościnniej. Analiza wykazuje, że immisja od ulicy Gościnniej dochodzi do 75 dB w ujęciu średniodobowym i ulega redukcji do 55 dB w odległości około 300 m od granicy obszaru opracowania. Dlatego na przedmiotowym obszarze nie dochodzi do przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu a w konsekwencji, uwarunkowania akustyczne są korzystne dla rozwoju zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi.

Analizowany obszar, w zależności od specyficznych uwarunkowań lokalnych, posiada potencjał dla zabudowy mieszkaniowej, z ewentualnym niewielkim udziałem usług towarzyszących i nieuciążliwych. Na podstawie przeprowadzonej analizy obszaru sformułowano ogólne zalecenia do projektu planu:

- należy ustalić w miarę możliwości wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej,
- ustalić nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami lokalnymi,
- określić pro-ekologiczne zasady odnośnie zaopatrzenia obiektów budowlanych w energię ciepłą oraz odprowadzania ścieków.

Analiza aktualnego zagospodarowania przestrzennego nie wskazuje na możliwość wystąpienia istotnych, negatywnych zmian środowiska w razie nierealizowania projektu zmiany planu miejscowego. Obecnie

obszar jest w dużej mierze zainwestowany poprzez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, w formie zwartej zespołu wraz z drogą dojazdową. Uchwalenie planu przede wszystkim umożliwi zabudowę nielicznych luk budowlanych, w odpowiedzi na wnioski mieszkańców. Analiza istniejącego stanu zagospodarowania oraz występujących uwarunkowań wykazała brak przesłanek uniemożliwiających uwzględnienie tych wniosków.

Planowane zmiany sposobu zagospodarowania oscylują jedynie wokół uzupełnienia istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, więc nie będą one znaczące. Brak miejscowego planu przez kolejne lata, może spowodować pewne problemy i dysfunkcje przestrzenne obszaru, wynikające z braku możliwości realizacji inwestycji, pomimo zgodności z kierunkami zagospodarowania oraz uwarunkowaniami lokalnymi – tj. dostęp do drogi publicznej i otoczenie zwartej zabudowy.

Na obszarze planu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko. Nie mniej jednak plan w swoich założeniach dopuszcza rozwój zainwestowania na zasadzie uzupełnień i przekształceń istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej, w obszarach gdzie istnieje względnie spójny zespół zabudowy, wraz z drogą dojazdową.

W zależności od stosunku projektowanego zagospodarowania do zagospodarowania określonego w obowiązującym planie, przewiduje się skutki środowiskowe pozytywne i negatywne, których znaczenie podlega ocenie w niniejszej prognozie. Skutki te polegają w omawianym przypadku na ustaleniu przeznaczenia terenów, których niewielkie fragmenty pozostają niezagospodarowane.

Obszar zmiany planu jest w większości zabudowany, w związku z czym występują tu obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, które należy w miarę potrzeb utrzymywać i modernizować. Jest przekształcony antropogenicznie, więc posiada możliwości i wskazania do uzupełnienia funkcji zgodnie z uwarunkowaniami lokalnymi. Przemiany te, wzięwszy pod uwagę zapisy planu, nie będą znaczące w aspekcie skutków środowiskowych.

Prognozując skutki środowiskowe wyszczególniono niezabudowane nieruchomości gruntowe, na których ze względu na zapisy obowiązującego planu niema możliwości realizacji nowej zabudowy. Mimo to, nieruchomości te bywają użytkowane w różny sposób. Ustalenie przeznaczenia dla terenów oznaczonych symbolami 1MN i 2MN, na których znajdują się niezabudowane nieruchomości, będzie zasadniczym skutkiem środowiskowym projektowanego dokumentu.

Dla wyszczególnionych fragmentów terenów o powierzchni łącznej około 0,71 ha, plan ustala obowiązek zapewnienia powierzchni biologicznie czynnej, w wielkości od 40%. Przy założeniu wykorzystania do maksimum powierzchni zabudowy wraz z utwardzeniami, ubytek powierzchni biologicznie czynnej wyniósłby około 0,43 ha. Należy jednak zauważyć, że na ogół powierzchnia zabudowy ustalona w planie nie jest wykorzystywana w pełnym zakresie. Prognozuje się, że w perspektywie kolejnej dekady pod zabudowę może zostać przeznaczona pod zabudowę około 80% ww. powierzchni – czyli około 0,34 ha, przy czym cały obszar planu to około 6 ha.

Analizując przedmiotowy projekt stwierdza się, że dopuszczenie możliwości realizacji obiektów budowlanych i infrastruktury nie stanowi znaczącego skutku środowiskowego, ponieważ skala i forma dopuszczalnego zagospodarowania jest nieznacząca i nie odbiega od stanu istniejącego terenów sąsiednich.

Nieznacznie negatywnie ocenia się ubytek powierzchni biologicznie czynnej, jednakże ubytek ten będzie marginalny z uwagi na fakt, że dotyczy przede wszystkim luk budowlanych. Zabudowa tych luk jest odpowiedzią na zamiary inwestycyjne, istotne z punktu widzenia zbiektywizowanych potrzeb społecznych.

Silnym uzasadnieniem dla przyjętych w projekcie dyspozycji planistycznych jest optymalny (pod wieloma względami) dobór lokalizacji dla dopuszczonych funkcji. Obszar opracowania jest środowiskiem półnaturalnym i zubożonym poprzez antropopresję, dlatego wartość ekologiczna obszaru jest ogólnie niska. Natomiast wyposażenie infrastrukturalne przysposobiło niektóre tereny do pełnienia funkcji mieszkaniowych i usługowych. Należy tu wskazać, że racjonalne wykorzystanie infrastruktury, zarówno technicznej jak i komunikacyjnej, dla zaproponowanych w planie funkcji jest wysoce wskazane. Obszar opracowania znajduje się w zasięgu zbiornika wód podziemnych GZWP 327, przy czym w dokumentacji tego zbiornika nie wyznaczono obszarów ochronnych. Uznaje się więc, że potencjalne inwestycje pozostaną bez wpływu na wody podziemne.

Aktualizacja obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania poprzez niniejszą zmianę, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju i w zgodności z zapisami studium, należy tu uznać jako działanie na rzecz rozwiązania problemów i potrzeb społeczności lokalnej. Ocenia się, że ustalenie racjonalnych zasad zabudowy i zagospodarowania terenu będzie miało istotny wpływ na podwyższenie walorów ekonomicznych przestrzeni, a tym samym jakości życia mieszkańców.

Wziąwszy pod uwagę ustalenia projektu zmiany planu, wraz z ustaleniami planu obowiązującego ocenia się, że na omawianym terenie skala i wielkość przedsięwzięcia będzie na poziomie umiarkowanym. Teren posiada szeroki dostęp do infrastruktury technicznej. Z całą pewnością nie wystąpi wykorzystanie zasobów naturalnych. Nie przewiduje się również wpływu na formy ochrony przyrody, jak również na korytarze ekologiczne (regionalne i lokalne). W związku z powyższym, przy dostosowaniu się do zapisów obowiązującego planu, nie przypuszcza się również wystąpienia emisji zagrażającej ludzkiemu zdrowiu. Obowiązkiem każdego jest przestrzeganie zapisów ustawy "prawo ochrony środowiska", określającej m.in.: zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, warunki wprowadzania substancji do środowiska, odpowiedzialność i sankcje w przypadku naruszeń powyższych zasad i warunków. Organem posiadającym narzędzia i kompetencje do kontroli przestrzegania przepisów jest Inspekcja Ochrony Środowiska, która działa w oparciu o ustawę o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Kwalifikacja skutków ustaleń planu dla wyszczególnionych fragmentów jest ogólnie neutralna, jedynie w niektórych aspektach nieznacznie pozytywna lub negatywna. Racjonalny rozwój istniejących struktur przestrzennych, a także wykorzystanie ciągów komunikacyjnych i infrastruktury – co jest wysoce wskazane dla funkcjonowania miasta i podnoszenia jego walorów ekonomicznych.

W związku z realizacją ustaleń planu nie przewiduje się tzw. „znaczących” oddziaływań na środowisko, bowiem ustalenia te w większości sankcjonują stan istniejący. Analiza dokonana w niniejszej prognozie, mimo wszystko uwzględnia zakres przewidywanych oddziaływań, również o umiarkowanym znaczeniu.

Na podstawie analizy przyjętych rozwiązań planistycznych nie przewiduje się kumulacji oddziaływań w związku z realizacją zapisów zmiany planu. Przy założeniu, że nowe inwestycje będą zgodne z zapisami planu miejscowego, nie należy się spodziewać znaczącego pogorszenia jakości środowiska.

Środowisko obszaru opracowania oraz jego najbliższego otoczenia cechuje się umiarkowanym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dalszy rozwój zainwestowania, wzbogacenie form użytkowania, rozwój infrastruktury technicznej może w różnorodny sposób wpływać na środowisko jako całość oraz na jego poszczególne elementy.

Plan nie zawiera rozwiązań rodzących znaczące skutki środowiskowe a jego uchwalenie należy postrzegać w pozytywnym wymiarze, więc podejmowanie działań kompensujących nie jest konieczne w omawianym przypadku. Dokument zawiera niezbędne ustalenia ograniczające, zapobiegające i minimalizujące potencjalnie negatywne skutki polityki przestrzennej. Ustalenia te będą obowiązywały łącznie z innymi ustaleniami obowiązującego planu, dotyczącymi przedmiotowego terenu, w tym również zapobiegającymi potencjalnie negatywnym oddziaływaniom i konfliktom przestrzennym. W analizie wyodrębniono najważniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Objęty analizą projekt nie zawiera rozwiązań alternatywnych. Jest on zgodny z podstawowymi zasadami ochrony środowiska oraz z głównymi założeniami obowiązującego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Wykluczono rozwiązania planistyczne mogące stwarzać konflikty lub kolizje z wymogami ochrony środowiska, dzięki czemu są zgodne z warunkami i możliwościami środowiskowymi obszaru. W związku z powyższym uznaje się, że sporządzanie rozwiązań alternatywnych do przedmiotowego projektu jest niecelowe.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dyspozycje funkcjonalne terenów, nie przewidują obiektów mogących oddziaływać trans-granicznie na komponenty środowiskowe. W związku z czym nie stwierdzono oddziaływania transgranicznego, wymagającego wszczęcia procedury przewidzianej w Konwencji z Espoo – potwierdzonej przez ustawę Prawo ochrony środowiska.

Wykorzystane materiały:

- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Częstochowa” – listopad 2019;
- „Opracowanie problemowe w zakresie struktury przyrodniczej miasta, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych oraz terenów zieleni” - Biuro Rozwoju Regionu Sp. z o.o., Katowice, 2014;
- „Opracowanie Ekofizjograficzne dla Miasta Częstochowy” – Katowice 2004;
- „Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Dla Miasta Częstochowy Z Uwzględnieniem Lat 2010 – 2014 Z Perspektywą do Roku 2017” oraz "Program ochrony środowiska dla miasta Częstochowy na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 - projekt";
- „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” - Katowice 21 czerwca 2004;
- „Program Ochrony Środowiska Przed Hałasem Dla Miasta Częstochowy Na Lata 2013 – 2018” – Częstochowa 24 marca 2014 r.;
- „Stan Środowiska w Województwie Śląskim w 2013 roku” - Biblioteka Monitoringu Środowiska - Katowice 2014;
- „Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50000” - Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 1999;
- „Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce” – Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2017;
- www.katowice.pios.gov.pl;
- www.pgi.gov.pl;
- www.e.czystochowa.pl;
- www.czystochowskie24.pl
- www.pl.allmetsat.com;
- www.teraz-srodowisko.pl

Bielsko-Biała, dn. 27.08.2024 r.

Marcin Gajewski

ul. Szpaków 26a

43-309 Bielsko-Biała

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2023 poz. 1094), w związku z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Częstochowie, w dzielnicy Dźbów w rejonie ulic: Leśnej, Powstańców Warszawy, Malowniczej i granicy miasta

oświadczam

o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ww. ustawy. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marcin Gajewski

(kierujący zespołem autorskim)

